

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.6.2019 г.
COM(2019) 271 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно пречките пред търговията и инвестициите

1 януари 2018 г. — 31 декември 2018 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

В деветото издание на Доклада относно пречките пред търговията и инвестициите се анализират новите пречки, пред които са изправени предприятията в ЕС през 2018 г., както и тези, които са отстранени за нашите дружества през същата година благодарение на Партньорството на ЕС за достъпа до пазара, в което участват Комисията, държавите членки и европейските предприятия.¹ Това партньорство функционира благодарение на заинтересованите лица и в тяхна полза. Чрез него се установяват пречките, пред които са изправени европейските предприятия в трети държави, определя се обща стратегия за отстраняването им и се предприемат действия за изпълнение на тази стратегия.

В отговор на нарастващето на протекционизма Комисията превърна изпълнението в свой основен приоритет наред със засиления акцент върху прилагането на търговските споразумения. Това е в духа на съобщението „Търговията — за всички“², в което по-твърдият подход към премахване на традиционните пречки беше съчетан с по-енергични усилия за изпълнение на важните ангажименти, поети в нашия широк набор от споразумения за свободна търговия.³

По отношение на традиционния елемент за достъпа до пазара работихме в три направления. Първо, засилихме координацията между европейските институции и заинтересованите страни (в Брюксел, в държавите членки и в нашата голяма мрежа от дипломатически мисии). Второ, Комисията подобри усилията си по отношение на комуникацията, за да обясни, особено на малките и средните предприятия (МСП), как могат да съобщават за евентуални нови пречки, които биха могли да срещат извън ЕС, и как Комисията и държавите членки могат да изгответят и приложат специално разработена стратегия за тяхното отстраняване. За това спомогна инициативата „Дни на достъпа до пазара“, в рамките на която в нашите държави членки се провеждат сесии, съобразени с нуждите на местните предприятия — такива събития вече бяха проведени в Дания, Испания, Нидерландия, Литва, Португалия и Франция. Трето, заехме се да подредим по-целесъобразно пречките по приоритети, за да можем да насочваме по-ефективно наличните ресурси с цел постигане на резултати.

¹ Партньорството за достъпа до пазара беше създадено през 2007 г., за да се задълбочи сътрудничеството между Комисията, държавите членки и предприятията в ЕС както в Брюксел, така и на местно равнище. То се основава на месечни заседания на Консултативния комитет за достъпа до пазара (MAAC) и секторните работни групи за достъпа до пазара (MAWGs) в Брюксел, и на редовни заседания на екипите за достъпа до пазара (MATs) или на заседания на търговските съветници в трети държави.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154154.pdf

³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1933>

В настоящия доклад се предлагат нови подобрения в това отношение, за да бъдат установени и описани по-подробно пречките, които в най-значителна степен засягат дружествата от ЕС. Докато в предишните доклади акцентът традиционно се поставяше върху партньорите с най-голям брой нови и отстранени пречки, в центъра на тазгодишния доклад са и пречките, които оказват най-сериозно отрицателно влияние на износа на ЕС, като се хвърля нова светлина върху тяхната относителна значимост.

В първия раздел на настоящия доклад е представен количествен и качествен анализ по държави, по видове пречки и по сектори на всичките 425 активни⁴ пречки пред търговията и инвестициите и на регистрираните през 2018 г. 45 нови пречки, съобщени на Комисията и регистрирани в базата данни на ЕС за достъпа до пазара.⁵

Във втория раздел е представен по-подробен анализ на новите пречки, съобщени през 2018 г. (1 януари — 31 декември 2018 г.), като се описват специфичните тенденции в различните държави и се оценяват потенциално засегнатите търговски потоци.

В третия раздел се описват инструментите за преодоляване на тези пречки, използвани в стратегията за достъпа до пазара, и се прави преглед на 35-те пречки, отстранени успешно през 2018 г. В него е представен и по-подробен анализ на някои от отстранените пречки с най-голямо въздействие. И накрая, в него се разглеждат и икономическите ползи, генериирани от нашето Партньорство за достъпа до пазара от началото на мандата на този състав на Комисията, на основата на икономическото моделиране.

⁴ „Активни“ пречки са пречките, които се следят активно в рамките на Партньорството за достъпа до пазара (за разлика от вече отстранените пречки, които след отстраняването им стават неактивни).

⁵ В базата данни за достъпа до пазара (БДДП) (<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>) дружествата, които осъществяват износ от ЕС, могат да намерят информация относно условията за внос на пазарите на трети държави. Това включва информация за пречките пред търговията, но и за митата и правилата за произход, процедурите и формалностите за внос в трети държави, санитарните и фитосанитарните мерки (СФС), статистиката и специфичните експортни услуги, предоставяни на МСП. За разлика от базата данни бюрото за помощ при износ на ЕС (<http://exportheelp.europa.eu/thdapp/index.htm>) предоставя информация и относно условията за внос в ЕС от търговски партньори (включително приложими мита и изисквания, преференциални договорености, квоти и статистически данни).

I. ПРЕГЛЕД НА ПРЕЧКИТЕ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Нашият подход, ориентиран към заинтересованите страни, предполага докладът да бъде насочен единствено към пречките, набелязани от предприятието. В настоящата глава са анализирани пречките пред търговията, с които дружествата от ЕС са се сблъсквали в трети държави, свързаните с тях тенденции и предприетите действия за тяхното отстраняване в рамките на Партийорството за достъпа до пазара. Въпреки че в базата данни и в настоящия доклад не се изразява становище относно (не)законосъобразността на отбеляните мерки, всички тези пречки са определени като проблемни за дружествата от ЕС и са изведени като приоритетни за предприемане на по-нататъшни действия в рамките на нашата работа във връзка с достъпа до пазара, тъй като биха могли да бъдат дискриминационни, непропорционални или да ограничават по друг начин търговията. Всички те са включени в базата данни за достъпа до пазара.

A. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ПРЕЧКИТЕ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Към края на 2018 г. в базата данни на ЕС за достъпа до пазара съществуват 425 активни пречки пред търговията и инвестициите в 59 трети държави^{6,7}. Тази рекордна стойност потвърждава продължаващото засилване на протекционизма, който засяга заинтересованите страни от ЕС. В същото време тя показва и все по-големия успех на нашето Партийорство за достъпа до пазара като форум, към който нашите заинтересовани страни все по-често се обръщат, за да установят пречките пред търговията и да намерят решение за тях. В базата данни регистрираните пречки пред търговията могат да бъдат разграничени по трети държави, по видове мерки и по сектори. В настоящия доклад е запазена тази разбивка.

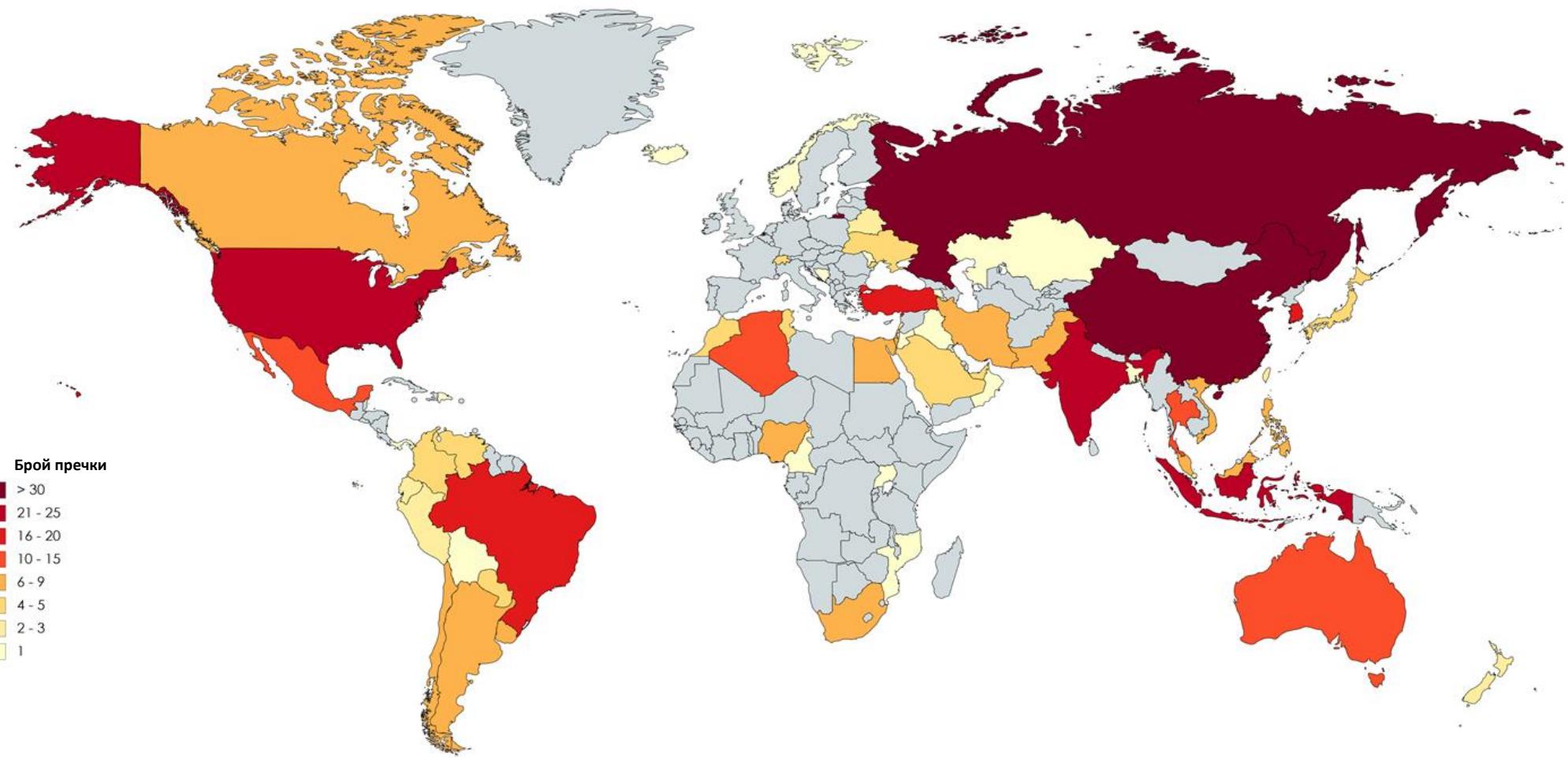
1. Пречки по трети държави

⁶ Австралия, Алжир, Аржентина, Армения, Бангладеш, Беларус, Боливия, Босна и Херцеговина, Бразилия, Венецуела, Виетнам, Доминиканска република, Египет, Еквадор, Израел, Индия, Индонезия, Ирак, Иран, Исландия, Йордания, Казахстан, Камерун, Канада, Китай, Колумбия, Ливан, Малайзия, Мароко, Мексико, Мозамбик, Молдова, Нигерия, Нова Зеландия, Норвегия, Обединени арабски емирства, Оман, Пакистан, Панама, Парагвай, Перу, Руска федерация, Саудитска Арабия, Сингапур, Съединени американски щати, Тайван, Тайланд, Тунис, Турция, Уганда, Украина, Уругвай, Филипините, Хонконг, Чили, Швейцария, Южна Африка, Южна Корея и Япония.

⁷ Ако добавим броя на мерките от предходната година (396 активни пречки) към данните за 2018 г. (45 нови и 35 отстранени пречки), крайният резултат би бил 406 пречки. Разликата се дължи на факта, че Комисията започна да въвежда активните пречки по този по-подробен начин от 2018 г., както беше предвидено в бележка под линия 9 на миналогодишния доклад, което доведе до отчитането на номинално по-голям брой пречки, без обаче да се наблюдава промяна в основните тенденции. Отделното регистриране на всеки различен аспект дава възможност за по-ефективно наблюдение на всяка пречка, както и за разработване на конкретни стратегии за отстраняване.

В сравнение с 2017 г. първите десет държави с най-голям брой пречки остават същите, макар и в малко по-различен ред. Внимание заслужава фактът, че за първи път Китай излиза начело с най-голям брой регистрирани пречки, по-конкретно 37, които възпрепятстват възможностите за износ и инвестиции от ЕС. С малка разлика на второ място се нареджа Русия, понастоящем с 34 налични пречки, следвана от Индия (25), Индонезия (25) и Съединените щати — с 23 пречки.

Други трети държави, при които са регистрирани десет или повече пречки пред търговията, включват Турция (20), Бразилия (18), Южна Корея (17), Австралия (15), Тайланд (12), Мексико (11) и Алжир (10). По-подробна разбивка на пречките в цял свят е представена на фигура 1.

Фигура 1⁸: Географска разбивка на регистрираните в БДДП пречки пред търговията и инвестициите

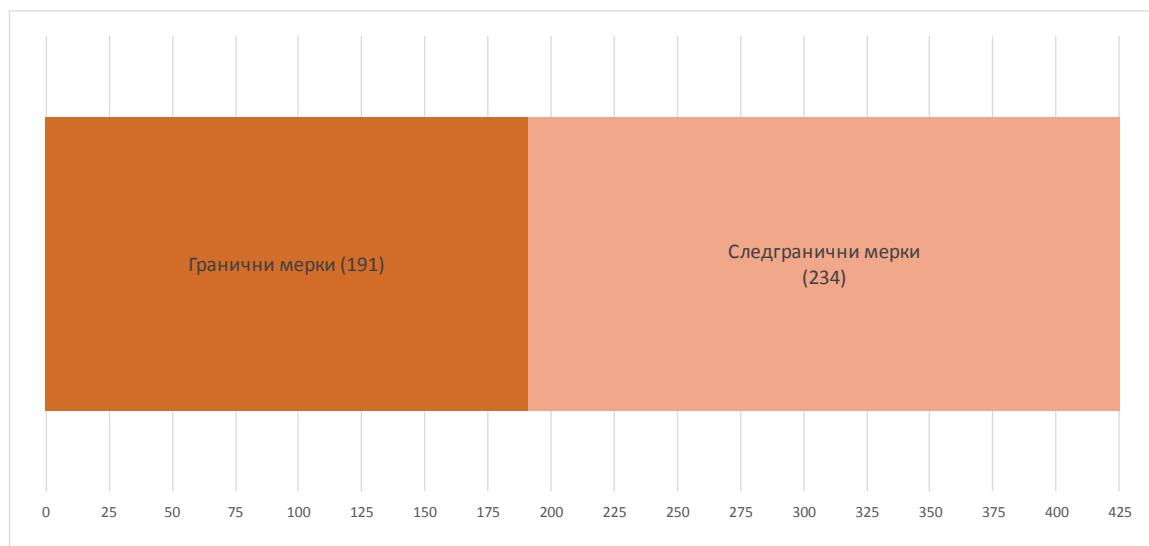
⁸ Изготвена с mapchart.net ©.

2. Пречки по видове мерки

На фигура 2 се вижда, че следграничните мерки (234) са с по-голям брой от традиционните гранични мерки (191), с което се запазва развитието, наблюдавано миналата година.

Следграничните мерки представляват ограничения, свързани с услуги, инвестиции, държавни поръчки, права върху интелектуална собственост или неоправдани технически пречки пред търговията, отнасящи се до търговията със стоки. По-голяма част от тези мерки са регистрирани в Китай (25), Русия (18) и Бразилия (15).

Граничните мерки са ограничения, които пряко засягат вноса и износа, обикновено чрез увеличение на мита, количествени ограничения, някои санитарни и фитосанитарни мерки (СФС), лицензии за внос или чрез пълни забрани за търговия. Русия (16) е държавата, където е отчетен най-голям брой такива мерки, следвана от Индонезия (13) и Съединените щати (13).

Фигура 2: Разбивка на регистрираните в БДДП пречки пред търговията и инвестициите, по видове (брой мерки)

Б. НОВИ ПРЕЧКИ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ, СЪОБЩЕНИ ПРЕЗ 2018 г.

През 2018 г. бяха регистрирани общо 45 нови пречки в 23 трети държави⁹, близо една трета по-малко от съобщените през 2017 г. 67 нови пречки. Както е описано по-подобно по-долу обаче, очакваното икономическо въздействие на съобщените през 2018 г. пречки е значително по-голямо от това на миналогодишните. Износителите от ЕС се сблъскват с все по-сложни и по-системни пречки на важни пазари, което отново потвърждава тенденцията за засилване на протекционизма, отбелязана в предходните два доклада.

Търговските потоци, засегнати от възникналите през 2018 г. пречки, възлизат на 51,4 млрд. евро от износа на ЕС-28 — стойност, която се увеличила повече от два пъти в сравнение с 2017 г. (23,1 млрд. евро). Тъй като тази стойност не включва пречките пред услугите или тези, при които продуктовият обхват не може лесно да се установи, потенциално засегнатите търговски потоци вероятно са малко по-големи.¹⁰

1. Нови пречки, съобщени през 2018 г., по трети държави

В таблица I и на фигура 3 е представен общ преглед на географската разбивка на новите пречки, регистрирани през 2018 г. От тях става ясно, че най-голям брой нови пречки са съобщени при нашите търговски и инвестиционни отношения с Алжир и Индия, където са регистрирани по пет нови пречки. Малко след тях се нареждат Китай и Съединените щати с по четири нови регистрирани пречки. По три пречки са съобщени съответно за Индонезия, Иран и Обединените арабски емирства. Освен това Бразилия и Турция въведоха две нови пречки, а останалите четиринадесет пречки бяха регистрирани при други трети държави. При преглед на регионалните тенденции се забелязва, че голяма част от новите пречки през 2018 г. са били наложени в Азия (17) и регионите на Южното Средиземноморие и Близкия Изток (17).

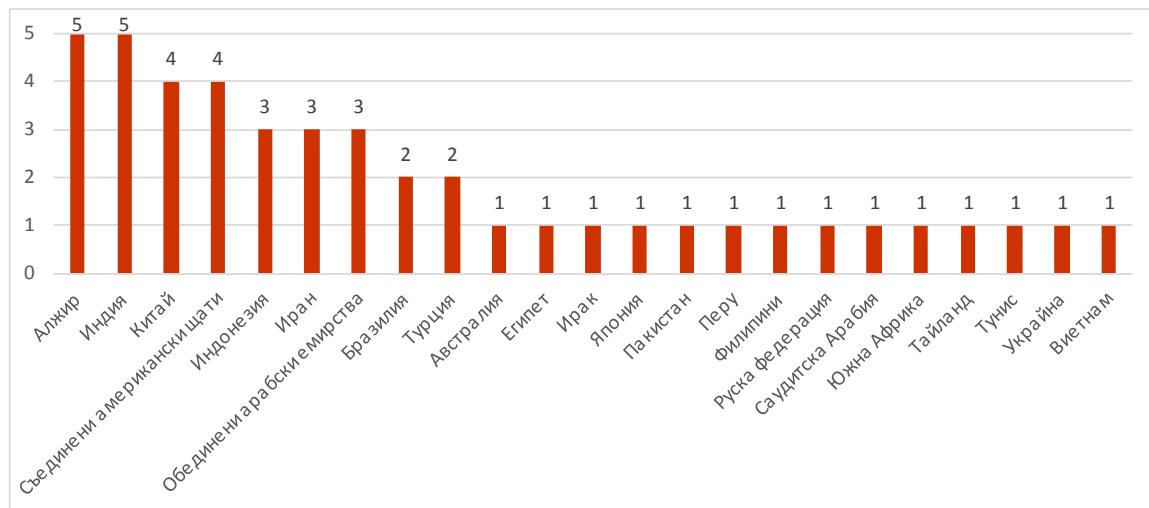
Сравнението на тези данни с резултатите за 2017 г. свидетелства за неблагоприятна тенденция с трайно присъствие на Китай (десет нови пречки миналата година) и Индия (три нови пречки миналата година). Заслужава да се спомене и фактът, че Алжир също бе разгледан в доклада от миналата година като част от верижен неблагоприятен ефект,

⁹ Австралия, Алжир, Бразилия, Виетнам, Египет, Индия, Индонезия, Ирак, Иран, Китай, Обединени арабски емирства, Пакистан, Перу, Руска федерация, Саудитска Арабия, Съединени американски щати, Тайланд, Тунис, Турция, Украина, Филипините, Южна Африка и Япония.

¹⁰ Що се отнася до количественото определяне на потенциално засегнатата търговия (на базата на двустранните данни за износа на ЕС за съответните тарифни кодове по Хармонизираната система, с които се определя количествено осъществяваната въпреки пречките търговия), анализът на нетарифните пречки и тяхното въздействие остава подчертано труден. Основната причина е, че нетарифните пречки се характеризират с различни степени на ограничаване. С изключение на пълните забрани, повечето ограничаващи търговията мерки не я елиминират изцяло, а по-скоро я намаляват. Освен това могат да се припокриват ограничения по отношение на едни и същи продукти или услуги. Вследствие на това допълнителните пречки може да не пораждат непременно допълнителни последици, нито пък премахването на дадена пречка предполага автоматично подобряване на достъпа до пазара.

възникващ в региона на Южното Средиземноморие, като изглежда, че петте нови пречки през 2018 г. потвърждават тази тенденция.

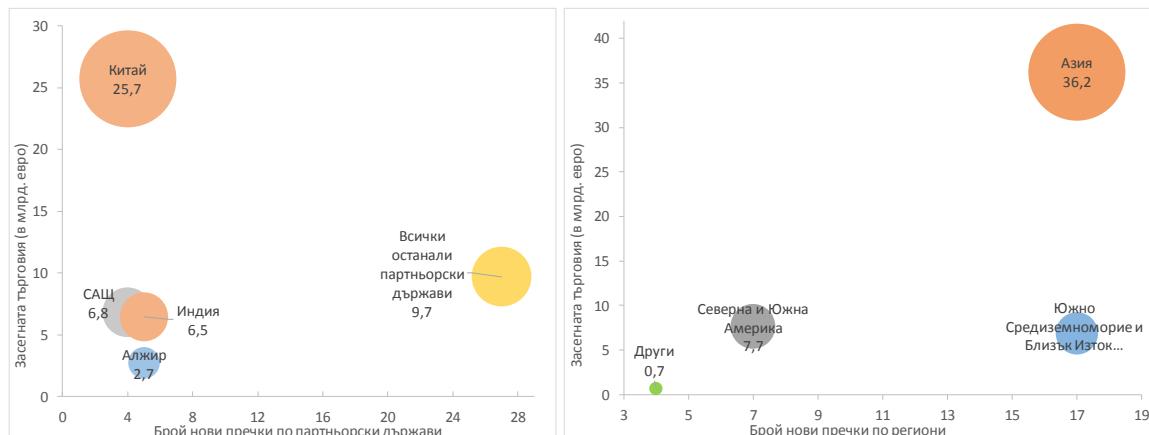
Таблица I: Географска разбивка на съобщените през 2018 г. нови пречки

Фигура 3: Географска разбивка на съобщените през 2018 г. нови пречки, по региони

Както бе посочено по-горе, в настоящия доклад се поставя по-силен акцент върху икономическата тежест на новите пречки. На фигура 4 са онагледени очакваните засегнати търговски потоци на фона на броя на пречките, регистрирани през 2018 г., за конкретни партньори и региони. От нея става видно, че новите пречки, регистрирани в Китай (4), имат значително по-голямо въздействие върху засегнатите търговски потоци (25,7 млрд. евро) в сравнение с пречките, регистрирани в други трети държави. Заслужава да се отбележи, че тази висока стойност на потенциално засегната търговия е резултат най-вече от една нова пречка в сектора на ИКТ, която би могла да има голямо икономическо въздействие върху износа на европейските оператори за Китай и е описана по-подробно в глава II.

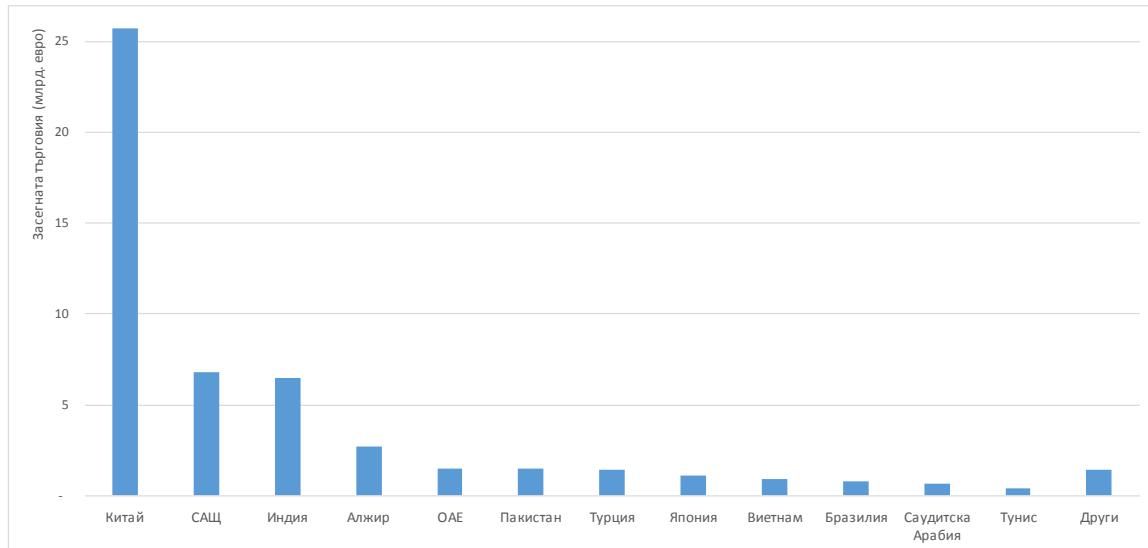
Наред с това на фигура 4 се вижда, че Китай, Съединените щати, Индия и Алжир са на първите места, макар и в различен ред, по отношение както на броя на новите пречки, регистрирани през 2018 г., така и на размера на търговските потоци на ЕС-28, засегнати от тези нови пречки. Тези четири държави съставляват 81 % (41,8 млрд. евро) от цялата засегната търговия на ЕС-28 за 2018 г., а делът им в новорегистрираните пречки (18) възлиза на 40 %.

Фигура 4: Брой съобщени нови пречки в избрани партньорски държави и региони и търговия на ЕС-28, засегната от тях (в млрд. евро)

В таблица II са представени засегнатите търговски потоци за всичките 23 партньорски държави, които са въвели нови пречки пред търговията през 2018 г. Понякога обаче е възможно оценката на икономическото въздействие на новите пречки пред достъпа до пазара да не отразява напълно реалното им въздействие. Това би могло да се отнася за пречки в сектора на услугите или пречки от хоризонтален характер, които трудно се определят количествено, или когато става дума за припокриващи се ограничения, обхващащи едни и същи продукти.

Таблица II: Търговски потоци на ЕС-28, засегнати от съобщените през 2018 г. нови пречки, по партньорски държави (в млрд. евро)

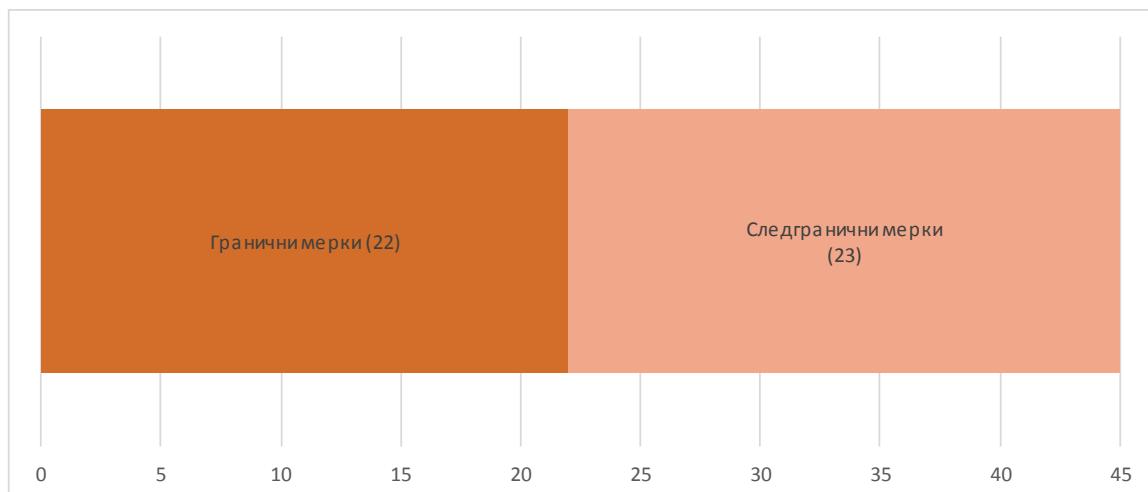

2. Нови пречки, съобщени през 2018 г., по видове мерки

От разбивката на новите пречки по видове мерки става ясно, че новите следгранични (23) и гранични мерки (22) са от подобен порядък, което подчертава факта, че третите държави продължават да прибягват и до двата набора от ограничения.

Мнозинството от следграничните мерки се отнасят до изисквания за етикетирането, данъчни мерки и нови регуляторни изисквания, въведени от няколко трети държави. Повечето от граничните мерки са санитарни и фитосанитарни (СФС) ограничения¹¹ и мерки, отнасящи се до увеличени мита, тарифи и квоти. Тази година и в сферата на услугите са съобщени две нови пречки.

¹¹ Въведени са били нови пречки, отнасящи се до санитарни и фитосанитарни мерки, чрез които трети държави са наложили забрана за износ от цялата територия на определени държави — членки на ЕС, вместо да стеснят ограниченията само до области, засегнати от болести по животните. С това не бе взета предвид политиката на ЕС по въпросите на регионализацията. ЕС полага усилия за преодоляването на тези пречки и продължава да работи по подобни пречки, въведени преди 2018 г.

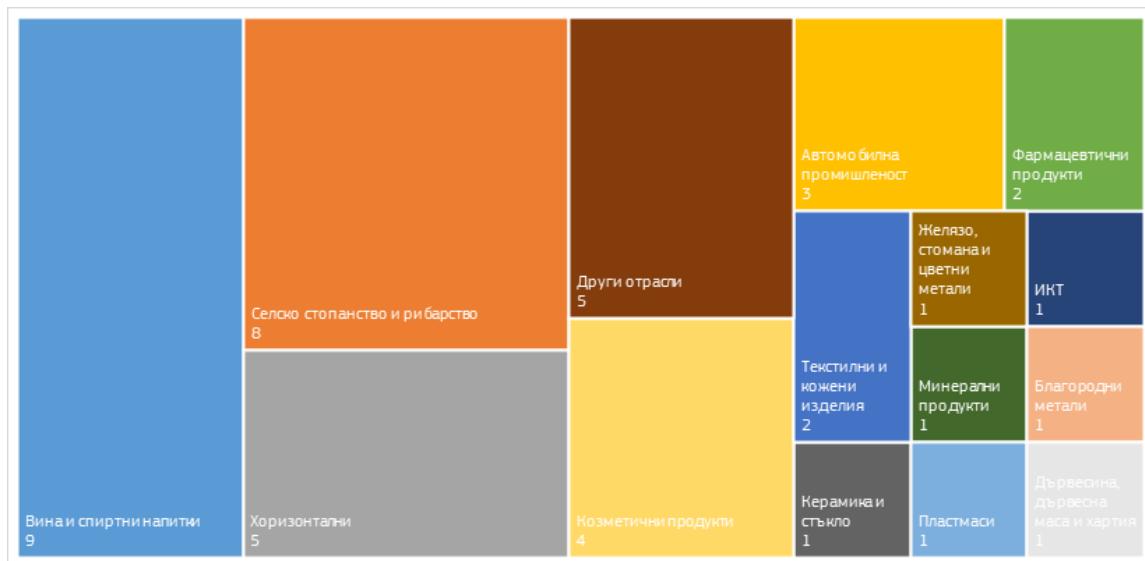
Фигура 5: Разбивка на съобщените през 2018 г. пречки пред търговията и инвестициите, по видове (брой мерки)

3. Нови пречки, съобщени през 2018 г., по сектори

Новите пречки, съобщени през 2018 г., засегнаха търговията на ЕС в 13 конкретни сектора на стопанската дейност, като някои от тях оказаха въздействие върху няколко сектора под формата на хоризонтални или междуекторни пречки.

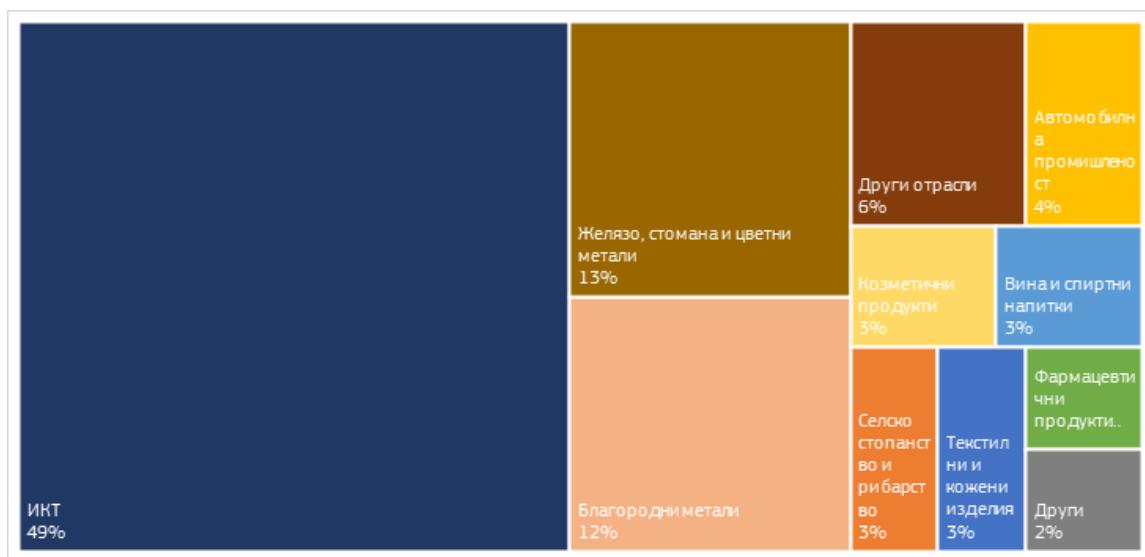
Най-голям брой нови пречки бяха съобщени в сектора на *вината и спиртните напитки* (9) и в *сектора на селското стопанство и рибарството* (8). Регистрирани бяха и общо десет пречки (или изцяло хоризонтални (5)¹², или междуекторни ограничения), които са засегнали различни отрасли (5). В сектора на *козметичните продукти и в автомобилната промишленост* се появиха съответно четири и три нови пречки, докато в отраслите на *фармацевтичните продукти и текстилните и кожени изделия* през 2018 г. се наблюдаваха по две нови пречки. И накрая, няколко други сектора бяха засегнати от по една новоналожена пречка пред търговията: *ИКТ; керамика и стъкло; желязо, стомана и цветни метали; минерални продукти; хартия, дървесина и дървесна маса; пластмаси и благородни метали*.

¹² Това включва и две хоризонтални пречки, отнасящи се до търговията с услуги.

Фигура 6: Разбивка на съобщените през 2018 г. пречки пред търговията и инвестициите, по сектори (брой пречки)

Въпреки че броят на отбеляните мерки е важен показател, анализът на засегнатата търговия хвърля повече светлина върху реалната тежест на всяка пречка. Както се вижда от фигура 7, промишлените сектори съставляват около 97 % от засегнатата търговия, като пречките са само в три сектора (*ИКТ, желязо, стомана и цветни метали и благородни метали*), което съответства на 72 % от целия износ на ЕС-28, засегнат от съобщените нови пречки.¹³

¹³ „Други“ включва следните сектори на стопанска дейност: керамика и стъкло, минерални продукти, пластмаси, дървесина, дървесна маса и хартия.

**Фигура 7: Търговски потоци на ЕС-28, засегнати от съобщените през 2018 г. пречки,
по сектори (процент на засегнатите търговски потоци)**

II. ОСНОВНИ НОВИ ПРЕЧКИ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ, СЪОБЩЕНИ ПРЕЗ 2018 г.

В настоящата глава е представен анализ на новите пречки, отчетени при търговски партньори, при които през 2018 г. са регистрирани четири или повече пречки и които съставляват най-големия дял от потенциално засегнатите търговски потоци на ЕС (81 %), а именно Китай, Съединените американски щати, Индия и Алжир.

A. КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ НА НОВИТЕ ПРЕЧКИ

1. Китай

Търговските отношения между ЕС и Китай са сред най-сложните. Въпреки че Китай остава важен пазар за дружествата от ЕС, двустранните ни търговски отношения от години се влияят изключително неблагоприятно от множество нарушения на търговията и пречки пред достъпа до пазара. Това включва различни будещи тревога системни фактори, като например мащабно субсидиране, задължение за трансфер на технологии, свръхкапацитет не само в традиционни сектори като стоманата или алуминия, но и все повече във високотехнологичните сектори („Произведено в Китай 2025“), или необосновани регулативи за киберсигурност и криптиране.

На този фон през 2018 г. Китай въведе четири нови пречки, което потвърждава тенденцията, констатирана през миналата година, когато бе постигнат рекорд от съобщени десет нови пречки. При тези условия Китай затвърждава позицията си на партньора с най-големи ограничения на търговията с ЕС — с общо 37 пречки. Взети заедно, тези четири нови пречки биха могли да засегнат износ от ЕС, възлизаш на 25,7 млрд. евро.

Както вече беше подчертано в миналогодишния доклад, Китай въвежда различни ограничаващи търговията мерки в областта на високотехнологичните отрасли, допълвани от всеобщи аспекти на промишлената политика и различни нарушения на търговията — част от стратегията „Произведено в Китай 2025 г.“. През 2018 г. Китай продължи да прибавя нови мерки към десетките мерки за изпълнение в сферата на ИКТ, за да приведе в действие Закона за киберсигурността, влязъл в сила на 1 юни 2017 г. В рамките на тези промени през юни 2018 г. Министерството на обществената сигурност публикува за обществено обсъждане **проект на Наредба за класифицираната защита и киберсигурността, известна и като схема за многослойна кибернетична защита (или Cyber-MLPS)**, която би могла да замени първоначалната схема за защита на различни равнища (MLPS) от 2007 г. С тази наредби се цели да се класифицират всички информационни системи според тяхното равнище на сигурност. Въз основа на възприеманата степен на чувствителност, чуждестранните дружества могат да се изключват от определени пазарни сегменти. Като цяло това поражда проблеми заради заложената в проекта значителна свобода на тълкуване, тъй като липсват определения на

ключови понятия. В допълнение към това, доказателствената тежест за дружествата може да нарасне дори за приложения с по-нисък риск, повече приложения могат неоснователно да попаднат в категории с по-висок риск, както и да бъдат прилагани ненужни изисквания за тестване и сертифициране на приложения за криптография. Мерките пораждат опасения и от гледна точка на интелектуалната собственост. И накрая, дългогодишният проблем с липсата на достъп до компетентните китайски органи по стандартизация (Работна група 3 към Технически комитет 260 (TC 260), Технически комитет за стандартизация в областа на киберсигурността) е също така още по-належащ наред със схемата Cyber-MLPS заради обвързването със стандартите, разработвани от тези органи. Дори сама по себе си тази пречка би имала значително въздействие върху износа на ЕС — неблагоприятното въздействие върху търговските потоци в сектора на ИКТ и електрониката се оценява на 24,9 млрд. евро, като същевременно отбелязваме, че тази мярка би могла въобще да окаже съществено влияние върху инвестициите на ЕС в Китай и да засегне и различни други високотехнологични отрасли извън ИКТ.

В допълнение към това, дистрибуторите на **газови сладкарски сифони и патрони** за пазара на хранителните услуги срещат трудности, породени от неясно изискване от настоящата регулаторна рамка на Китай за притежание на лиценз за съхранение и разпространение на „опасни стоки“. Това засяга износ за 383 млн. евро.

Трето, в **стандартите за регламентиране на храните** са определени строги параметри по отношение на маята, което възпрепятства износа от ЕС на някои сирена и води до забавяне в процедурата за получаване на разрешение за износ на стерилизирано мляко. Това би могло да засегне износ за 469 млн. евро.

И накрая, Китай преразгледа своите **правила за монопол върху солта** чрез мерки, публикувани през декември 2017 г. и май 2018 г. В резултат на това китайските митници на практика спряха целия внос на сол, като в правилата се предвижда, че само определени дружества за търговия със сол на едро могат да продават на търговци на дребно в Китай. Не е ясно дали чужди търговски дружества могат да бъдат посочени като такива.

Макар че ЕС използва всички възможности за справяне с предизвикателствата във взаимоотношенията си с Китай, включително двустранни диалози (Работна група за икономика и търговия, Диалог за ИКТ, Работна група по въпросите на кибернетиката, Диалог за търговска и инвестиционна политика, Икономически диалог на високо равнище, Среща на върха) и многострани форуми (различни комитети на СТО), последните промени изискват допълнителни, добре координирани усилия за по-успешно справяне със срещаните в Китай проблеми пред достъпа до пазара.

Същевременно Комисията не се поколеба да предприеме решителни действия за прилагане на правилата на международната търговия в ситуации, в които диалозите не са довели до задоволителни резултати: На 1 юни 2018 г. ЕС внесе иск в СТО срещу китайски мерки за трансфер на технологии (DS549), които подкопават правата върху интелектуална собственост на европейски дружества. В същото време стана ясно, че вече има риск определени нарушения на търговията да застрашат целостта на световната търговска системи. Стана ясно също така, че правилата на СТО трябва да бъдат осъвременени, за да

се намерят истински, трайни средства за защита, макар че ЕС ще продължава, в рамките на съществуващия международен правилник, да използва пълноценно своя широк набор от инструменти за справяне с практики, които нарушават търговията. В този контекст на срещата на върха между ЕС и Китай през 2018 г. беше създадена двустранна работна група за реформа на СТО.

Продължават преговорите за сключване на всеобхватно споразумение за инвестиции (ВСИ) с цел облекчаване на условията за достъп до инвестиционния пазар в Китай, при които се налага да оперират дружествата от ЕС. След срещата на върха между ЕС и Китай през 2018 г. и двете страни размениха предложения за достъпа до пазара.

2. САЩ

ЕС и Съединените щати имат най-мащабните икономически отношения в света. Сътрудничеството между ЕС и САЩ е от съществено значение за стабилността на значителни търговски потоци и за многостраницата търговска система, като благодарение на трансатлантическата икономика се поддържат 15 милиона работни места в ЕС и САЩ.

Напрежението в търговските отношения между ЕС и САЩ нарасна през 2018 г., след като САЩ наложи четири нови пречки, с което общият им брой достигна 23. Макар че един от тези проблеми беше успешно решен през 2018 г., остават три пречки, които засягат износ от ЕС, възлизаш на 6,8 млрд. евро¹⁴.

Напрежението в търговските отношения между ЕС и САЩ нарасна по-специално в резултат на наложените на 1 юни 2018 г. допълнителни мита върху вноса на стомана (25%) и алуминий (10%) от ЕС, известни като „**митата по раздел 232**“, на заявени основания, свързани с националната сигурност. ЕС реагира незабавно и пропорционално на тези мерки, като поиска консултации съгласно Договореността за уреждане на спорове в рамките на СТО, приложи мерки за възстановяване на баланса чрез допълнителни мита върху избрани стоки, внасяни от САЩ, които възлизат на 2,8 млрд. евро от американския износ, и въведе собствени защитни мерки, за да се предпази от евентуално пренасочване на търговски потоци и да защити европейските предприятия от косвени негативни последици от мерките на САЩ.

Освен това стартиралето през май 2018 г. на отделно разследване относно влиянието на вноса на автомобили и автомобилни части в САЩ върху националната сигурност буди сериозна тревога в ЕС, тъй като каквито и да било неблагоприятни мерки могат да имат значително въздействие върху двустранната трансатлантическа търговия.¹⁵

¹⁴ В съответствие с използваната в настоящия доклад методология тази сума е изчислена на базата на търговските потоци за 2018 г. за съответните продукти.

¹⁵ Евентуалното предприемане на мерки от страна на САЩ би могло да се окаже много съществена допълнителна пречка.

Срещата между председателя Юнкер и президента Тръмп на 25 юли 2018 г. се проведе именно на този фон. Разговорите бяха успешни и двамата постигнаха съгласие да поставят началото на нов етап в търговските отношения с оглед улесняване на търговията и намаляване на създалото се напрежение. В съвместното им изявление от 25 юли 2018 г. бе определен набор от насоки за работа с оглед постигане на тази цел. В допълнение ЕС и САЩ се договориха да се въздържат от всякакви мерки, които биха противоречали на духа на тяхното споразумение, докато продължава работата по този общ дневен ред.

Други пречки пред търговията, наложени наскоро от САЩ, които не попадат в обхвата на съвместното изявление, се отнасят на първо място до две конкретни разпоредби на **Закона за намаляване на данъците и за работните места на САЩ от 2017 г.**, т.е. данъка за предотвратяване на изкуственото намаляване на данъчната основа и злоупотребите (BEAT), при който има елемент на дискриминация, и приспадането на доходи от износ на нематериални активи (FDII), което може да съставлява забранена субсидия. ЕС се опасява, че двете разпоредби биха оказали отрицателно въздействие върху европейските предприятия (по-специално върху банките и застрахователите), и изрази тази своя загриженост на срещи на политическо и техническо равнище с американските партньори.

Второ, някои несъответствия в митническото класиране, напр. фактът, че митническата администрация на САЩ не спазва **класирането на многослойния паркет за митнически цели** на Световната митническа организация, водят до налагането на 5 % мито при внос, вместо 0 %, а понякога дори и 8 %, когато многослойният паркет се счита за шперплат.

Накрая, беше отстранена една пречка, въведена през 2018 г. съгласно „**Закона за формалдехида**“, с който се определят стандарти за емисиите на формалдехид за композитни продукти от дървесина, местно производство и вносни. Проблемът възникна поради по-ранната от първоначално обявената дата за привеждане в съответствие (юни 2018 г. вместо декември 2018 г.) По-краткият срок създаде притеснения за някои европейски дружества, особено по отношение на пратките, които вече пътуваха към САЩ. След предприетите дипломатически стъпки от страна на ЕС пред администрацията на САЩ (включително писмо до Агенцията за защита на околната среда на САЩ) и след консултация със заинтересованите страни в ЕС бе потвърдено, че проблемът е решен, тъй като нито една пратка не е задържана от американските митнически власти.

Дългогодишният въпрос, свързан с неоправданото забавяне на публикуването на окончателното правило, което дава възможност на осем държави — членки на ЕС (Белгия, Германия, Испания, Италия, Нидерландия, Полша, Португалия и Франция), да изнасят **ябълки и круши за САЩ**, все още не е решен и заслужава особено внимание. Заявлението е подадено още през 2008 г., а публикуването на окончателното правило, с което търговията би била разрешена, се отлага неоправдано дълго въпреки липсата на санитарни/фитосанитарни основания.

3. Индия

През 2018 г. Индия продължи упорито да прилага протекционистката си политика и до известна степен дори увеличи пречките пред вноса от ЕС. Това включва забранителни вносни мита за стоки в ключови сектори, санитарни и фитосанитарни (СФС) ограничения върху вноса на селскостопански продукти и все по-голям брой технически пречки пред търговията под различни форми, включително отклонения от приетите международни стандарти. Изискванията за местно участие в обществените поръчки и липсата на рамка за защита на чуждестранните инвестиции създават допълнителни затруднения за операторите от ЕС.

В този контекст през 2018 г. бяха регистрирани пет нови пречки, с което общият им брой в Индия достигна 25. Макар че една от тези пречки беше успешно преодоляна през 2018 г., останалите четири засягат износ от ЕС, възлизащ на 6,5 млрд. евро.

Една от новите пречки засяга **процеса за регистрация на козметични продукти**, при който има дискриминационни изисквания за регистрация на вносни продукти и отклонение от международно приетите стандарти, а друга е свързана с ново **увеличение на вносните мита на шлифовани диаманти** — четвърто за това мито през последните шест години. Тези нови пречки, които все още не са предмет на задълбочени обсъждания с индийските власти, засягат значителен дял от износа на ЕС, възлизащ на 6,1 млрд. евро, и могат да се превърнат в сериозна пречка пред търговията на ЕС с Индия.

Освен отдавна съществуващите високи мита и такси за **автомобилния** сектор Индия е въвела през годините над 1000 нови **стандарта**, специфични за отделните държави, все по-голям брой от които не отговарят на международно приетите стандарти. Взети заедно, тези мерки не позволяват на европейските производители да се конкурират при равни условия с местните производители, което на този етап засяга търговски потоци, възлизящи на 144 млн. евро — сравнително малка стойност за един сектор, в който износи от ЕС е традиционно висок, което е показателно за ограничения достъп до пазара, който дружествата от ЕС понастоящем имат до този важен сектор.

Освен това през април 2018 г. органът на Индия за безопасност и стандартизация на храните (FSSAI) публикува нова наредба за безопасност и стандартизация на храните, в която са включени нови **стандарти за дестилирани алкохолни напитки, вино и бира**. Въпреки някои положителни елементи, наредбата съдържа разпоредби, които ще засегнат внос от ЕС в Индия, възлизащ на 193 млн. евро. Това включва например непризнаването на географски означения, технически спецификации, които се отклоняват от международните стандарти и практики, или прекомерни изисквания относно етикетирането.

Положително е, че една от новите пречки, съобщени през 2018 г., която се отнася до **задължителните ветеринарни сертификати при внос на кожени изделия**, вече е частично премахната и се разглежда в раздела за отстранени пречки на настоящия доклад.

Наред с тези нови пречки, следва да се отбележи допълнителното неблагоприятно развитие по отношение на съществуваща пречка, тъй като Индия следва негативната тенденция на **увеличаване на митата за продукти на ИКТ**, започната през 2014 г. Последното увеличение на митата беше въведено през октомври 2018 г., наред с по-

нататъшно разширяване на списъка с продукти и увеличаване на прилаганите за тях мита. Увеличените ставки засягат вноса на множество продукти на ИКТ, като базови станции, мобилни телефони, както и техните компоненти и аксесоари, възлизащ на около 800 млн. евро.¹⁶ На 2 април 2019 г. Комисията заведе дело пред СТО във връзка с тези две мерки.¹⁷

Както се подчертава в новата „Стратегия на ЕС за Индия“¹⁸, ЕС оценява стратегическото си партньорство с Индия и е напълно наясно с неоползотворения потенциал и взаимната изгода от двустранните търговско-икономически отношения. Поради това ЕС изцяло се ангажира да работи конструктивно с Индия за подобряване на бизнес средата, за по-добър и справедлив достъп до пазара и за защита на инвестициите. В този контекст ЕС нееднократно е предприемал действия и ще продължава да следи внимателно както новите, така и дългогодишните пречки в Индия с цел отстраняването им. ЕС и Индия водят редовен диалог по въпросите на двустранната търговията, насочен към справяне с пречките пред търговията в рамките на Подкомитета по търговия ЕС — Индия и неговите специализирани работни групи, например по санитарните и фитосанитарните мерки и по въпросите, свързани с техническите пречки пред търговията (ТПТ). Това обаче е постепенен процес, който миналата година доведе само до ограничени резултати по отношение на опасенията на ЕС. Трудностите, които срещат износителите от ЕС, и липсата на напредък при намирането на решения изглежда са свързани с икономическият приоритет на индийското правителство да превърне Индия в производствен център чрез инициативата „Произведено в Индия“, която има за цел да привлече чуждестранни инвестиции, без обаче отворената търговия да е изведена като приоритет.

4. Алжир

През 2018 г. продължи тенденцията на увеличаване на протекционизма в Средиземноморския регион, отбелязана в изданието от 2017 г. на този доклад. Общият брой на пречките пред търговията и инвестициите в региона е нараснал на 36 (Алжир, Египет, Израел, Ливан, Мароко и Тунис), като в момента най-голям брой пречки има в Алжир (10), следван от Египет (8) и Израел (6).

Наред с редица дългогодишни пречки, възпрепятстващи износа от ЕС, и въпреки трайния ангажимент на ЕС за водене на конструктивен диалог, през 2018 г. Алжир е въвел пет нови пречки, с което заедно с Индия се нарежда на четна позиция по брой на пречките

¹⁶ Тази сума не е включена в изчисляването на общата стойност на засегната търговия, тъй като тази пречка не се счита за нова за 2018 г.

¹⁷

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2001>

¹⁸ Вж. Съвместно съобщение „Елементи за стратегия на ЕС за Индия“ (https://eeas.europa.eu/delegations/india/54057/joint-communication-elements-eu-strategy-india_en) и Заключения на Съвета относно „Стратегия на ЕС за Индия“ (<https://www.consilium.europa.eu/media/37410/st14638-en18.pdf>).

измежду всички търговски партньори на ЕС. Въпреки че един от тези проблеми вече беше успешно решен през 2018 г., общото въздействие на тези пречки е значително, тъй като засяга износ от ЕС, възлизащ на 2,7 млрд. евро.

Първоначално Алжир въведе широкообхватна временна **забрана за внос** на 851 продукта в около 45 продуктови групи чрез Закона за бюджета и свързания с него правилник за прилагане, приети на 7 януари 2018 г., а по-късно през май разшири обхвата на забраната до 877 продукта (мярката бе отново изменена през 2019 г.). Законът за бюджета от 2018 г. значително **повиши и митата** за 129 тарифни линии. Сред тях фигурират важни за европейските износители продукти, като телефонни компоненти, модеми, кабели и електрически уреди, с мита, достигащи до 60 %.

Освен това европейските превозвачи сериозно бяха засегнати от две нови мерки, въведени през 2018 г.¹⁹ Като първа стъпка, към 1 януари 2018 г. бе наложено **задължение по ДДС**. Услугите, които се предоставят чрез плавателни съдове и са свързани с техния товар, в момента се облагат с 19 % ДДС. За разлика от алжирските превозвачи, които се облагат с 0 % ДДС в държавите — членки на Европейския съюз, европейските не могат да възстановят платения ДДС. Като втора стъпка, от 20 май 2018 г. чрез ново циркулярно писмо алжирските митнически власти бяха определени като компетентен орган за определяне, на случаен принцип, **на сухите пристанища, към които се насочват корабите за разтоварване на стоките** в пристанището на град Алжир. Вследствие на циркулярното писмо за европейските превозвачи се създават сериозни оперативни, правни и финансови проблеми.

ЕС поставя въпроса относно различните съществуващи и нововъведени ограничаващи търговията мерки на всички възможни форуми съвместно с алжирските власти (напр. Съвет за асоцииране, Комитет за асоцииране, Подкомитет по търговия и други съответни подкомитети), а през 2018 г. се създаде и работна група на високо равнище за обсъждане на тези проблеми с цел намиране на общоприемливи решения в рамките на Споразумението за асоцииране между ЕС и Алжир. Въпреки тези усилия Алжир продължава да действа едностренно, като въвежда пречки пред търговията и се превръща в търговски партньор с едни от най-големите предизвикателства за ЕС от гледна точка на достъпа до пазара. Комисията ще положи всички усилия за промяна на това положение.

И накрая, както бе споменато по-горе, беше отстранена една от новите пречки, въведени през 2018 г. Алжирските власти изискваха от вносителите да предоставят официално **удостоверение за свободно движение**, издадено от държавата на произход. В мярката не се уточнява кой орган трябва да издаде удостовериението и на практика тя невинаги се е прилагала последователно, което създаде правна несигурност сред операторите и оказа потенциално въздействие върху целия внос от всички държави — членки на ЕС. През април 2018 г. в град Алжир, на заседание на новосъздадената Контактна група по търговията ЕС—Алжир и благодарение на приноса на заинтересованите страни в ЕС в

¹⁹ Потенциалното икономическо въздействие за европейските превозвачи не може да се определи количествено.

рамките на Партньорството за достъпа до пазара, Комисията представи на Алжир образец на формуляр, който може да бъде издаван от търговските камари във всички държави — членки на ЕС. През май 2018 г. алжирските власти официално потвърдиха, че предложението на формуляр е приет, което дава възможност на всички износители от ЕС да спазват изискването. Макар че това е положителна промяна, цялостното положение по отношение на достъпа до пазара за дружествата от ЕС остава сериозен проблем поради броя на неразрешените пречки и тяхното въздействие, както беше обяснено по-горе.

III. ОСНОВНИ ПРЕЧКИ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ, ОТСТРАНЕНИ ПРЕЗ 2018 г.

В тази глава е представен анализ на 35 пречки, които са изцяло или частично отстранени в 25 различни трети държави през 2018 г., и се набелязва стратегията на Европейската комисия за преодоляване на пречките пред търговията и инвестициите.

A. СТРАТЕГИЯ НА ЕС ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Отстраняването на пречките пред търговията в свят, в който протекционизъмът е във възход, стана основна задача в работата на Комисията. За тази цел беше укрепена стратегията на ЕС за достъпа до пазара, заздравена беше координацията между институциите на ЕС и заинтересованите страни, пречките бяха приоритизирани по- внимателно, комуникацията беше подобрена и се повиши осведомеността. В резултата на тези усилия през 2015 г. бяха преодолени 23 пречки, през 2016 г. бяха отстранени 20 пречки, рекорден брой от 45 пречки бяха успешно разрешени през 2017 г. и 35 пречки бяха премахнати през 2018 г. Общо 123 пречки бяха отстранени по време на мандата на сегашния състав на Комисията, резултат от засиленото приоритизиране на прилагането и изпълнението в настоящата световна търговска среда, ориентирана в по-голяма степен към отделни сделки. В допълнение различните канали в рамките на стратегията за достъпа до пазара служат и като система за ранно предупреждение за предотвратяване на пречки дори преди тяхната поява.

Дружествата от ЕС могат да използват различни канали, за да съобщават на Европейската комисия за пречки пред търговията и инвестициите. След като бъдат установени, Комисията разчита на своя широк набор от инструменти за преодоляване на пречките пред търговията.

Инструмент 1: Дипломатически действия. Много усилия се полагат на дипломатическо равнище, където Европейската комисия, Европейската служба за външна дейност, държавите — членки на ЕС, и промишлеността си сътрудничат тясно посредством мрежата от делегации на ЕС и посолства на държавите членки в трети държави. Те обхващат широка гама от дейности — от технически търговски проекти, като диалози и комитети, до официални демарши, като мисии на високо равнище на членовете на Европейската комисия и действия на министри и президенти. Когато това води до подобряване на ефективността на нашата работа, действията се координират с единомислещи партньори. В този контекст следва да се отбележи, че Комисията продължава да напредва по отношение на инициативата за европейска икономическа дипломация с приключването на първия цикъл на определяне на икономически дипломатически приоритети, който обхваща 107 държави. На практика във всички тези държави достъпът до пазара е посочен като ключов приоритет, като по този начин Комисията се ползва от съгласуваните усилия на всички заинтересовани страни по места — държави членки, бизнес асоциации и

делегации на ЕС, за постигане на напредък в тази област и принос в отстраняването на пречките.

Инструмент 2: Уреждане на спорове. Редовната работа в рамките на комитети на СТО се допълва от сериозната дейност на Комисията в контекста на уреждането на спорове. През 2018 г., ЕС заведе два нови иска пред СТО: спор срещу мярката на САЩ за стоманата и алуминия (DS548) и спор срещу Китай за мерките, свързани с трансфера на технологии (DS549). ЕС започна и процедура по привеждане в съответствие по отношение на мерките на Русия, свързани с вноса на свинско месо (в DS 475). ЕС гарантира също така правилното прилагане на решенията на СТО от трети държави, например от Русия, при споровете, свързани с митата (DS485) и антидъмпинговите мерки относно леките търговски превозни средства (DS479), и от Китай в третия спор относно сировините („Сировини III“, DS 509). СТО взе окончателно решение в спора на ЕС срещу Бразилия относно широкомащабните мерки за замяна на вноса, което потвърждава позицията на ЕС, че тези мерки нарушават правилата на СТО. И в този случай ЕС внимателно следи ситуацията, за да се увери, че тези решения се изпълняват правилно.

Също така ЕС за първи път поиска провеждане на консултации, свързани с ангажиментите за устойчиво развитие, в рамките на двустранно споразумение за свободна търговия, по-специално с Република Корея. Случаят с неотдавна започналото производство с Украина съгласно Споразумението за асоцииране (забрана за износ на дървесина), което, строго погледнато, е събитие от 2019 г., показва, че при необходимост Комисията не се колебае да прибегне до двустранно уреждане на спорове, както е предвидено в нейните споразумения за свободна търговия.

И накрая, по искане на износителите, Комисията може да използва като допълнителен инструмент и процедура, която е предвидена в Регламента за пречките пред търговията, какъвто бе случаят например с Турция през 2017 г. във връзка с хартиените продукти. Този механизъм предоставя на заинтересованите страни възможността да поискат от Комисията да прецени дали да прибегне до процедурата по уреждане на спорове. Разследванията по Регламента за пречките пред търговията могат също така да доведат до решение чрез преговори със съответната трета държава, преди да започне официалното дело пред СТО, което допринася за по-бързото решаване на пречките в полза на нашите дружества и потребители.

Инструмент 3: Споразумения за свободна търговия на ЕС. Установените в работата ни във връзка с достъпа до пазара пречки се насочват директно към преговори по споразумения или, когато съществуват споразумения за свободна търговия, към съответните механизми за прилагане, за да се гарантира, че ще се предприемат ефективни действия по отношение на приоритетите за достъпа до пазара. Сегашният състав на Комисията продължава своята амбициозна програма на разширяване на широкия набор от добре балансирани търговски и инвестиционни споразумения. Това доведе до прилагането на осем споразумения с 15

държави²⁰, с което общият брой на търговските споразумение на ЕС става 40 със 72 партньори от цял свят. Нашата натоварена преговорна програма продължава с бързи темпове.²¹ Освен това не на последно място се преразглеждат споразуменията за разрешаване на нови пречки, които не попадат в обхвата на съществуващата рамка.²²

Комисията подобри усилията си по изпълнението и прилагането, за да гарантира, че предприятията, включително МСП, могат да се възползват от съществуващите ангажименти. ЕС разполага с необходимите инструменти за премахване на пречките пред търговията, за подобряване на защитата и прилагането на правата върху интелектуална собственост, за приемане на действия за уреждане на спорове, както и за налагане на мерки за търговска защита в случаи на нелоялна търговия, и използва тези инструменти ефективно, като освен това подобри координацията между тези различни стълбове на дейностите си по прилагане. В тази връзка през 2018 г. Комисията прие своя Втори доклад относно изпълнението на споразуменията за свободна търговия на ЕС²³, публикува своя Доклад относно защитата и прилагането на права върху интелектуална собственост²⁴ в трети държави и публикува 36-ти годишен доклад относно антидъмпинговите, антисубсидийните и защитните мерки на ЕС.²⁵

Б. ПРЕГЛЕД НА ПРЕЧКИТЕ, ОТСТРАНЕНИ ПРЕЗ 2018 г.

Благодарение на общите усилия на всички заинтересовани страни в рамките на нашето Партийорство за достъпа до пазара, през 2018 г. бяха изцяло или частично отстранени общо 35 пречки в 25 различни трети държави основно в 8 сектора на стопанската дейност, както и хоризонтални пречки. Като се вземат предвид всички количествено измерими пречки, износът на ЕС, засегнат от отстранените през 2018 г. пречки пред търговията, достигна 7,8 млрд. евро за ЕС-28²⁶.

1. Пречки, отстранени през 2018 г., по трети държави

²⁰ Сред последно преразгледаните споразумения са Споразумението за икономическо партньорство с Япония, което беше ратифицирано и от двете страни през декември 2018 г. и изцяло влезе в сила на 1 февруари 2019 г., както и Споразумението за свободна търговия и Споразумението за защита на инвестициите (СЗИ) със Сингапур. Комисията прие и представи на Съвета CCT и СЗИ с Виетнам, които понастоящем са в процес на подготовка за подписване.

²¹ Интензивни преговори се проведоха с Меркосур, по които бе постигнат важен напредък, като наред с това Комисията започна търговски преговори с Австралия и Нова Зеландия. Продължават преговорите за Задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ) с Тунис.

²² Постигнато бе споразумение на политическо равнище с Мексико за осъвременяване на търговското споразумение, а преговорите с Чили продължават.

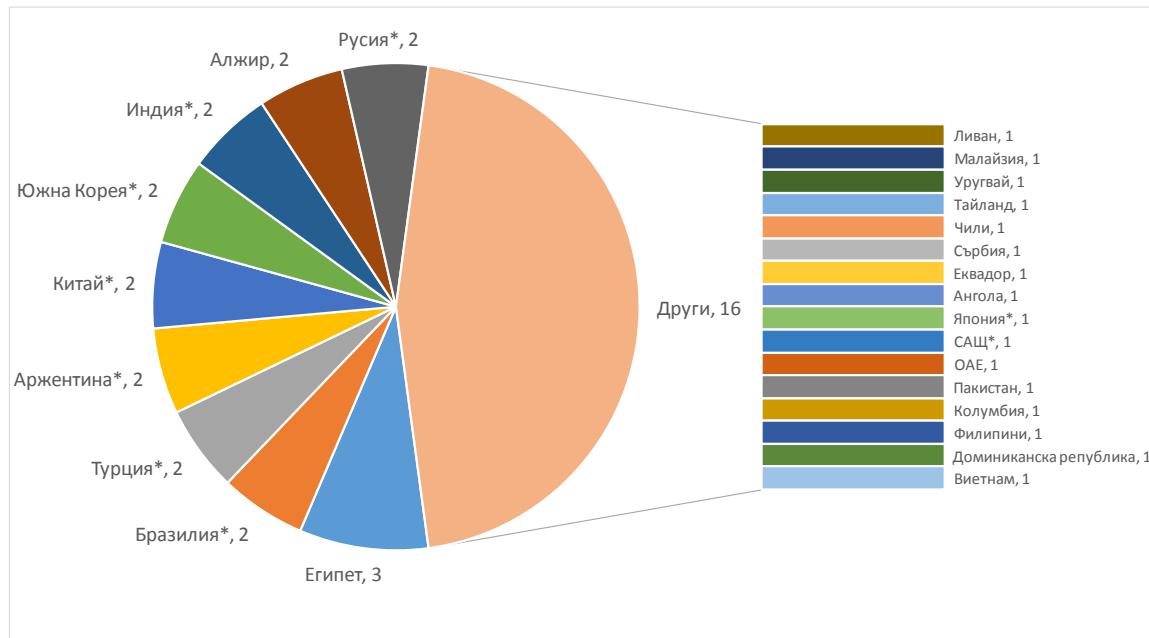
²³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/october/tradoc_157468.pdf

²⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/march/tradoc_156634.pdf

²⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/july/tradoc_157212.pdf

²⁶ Миналата година тази стойност при 45 отстранени пречки бе 8,2 млрд. евро.

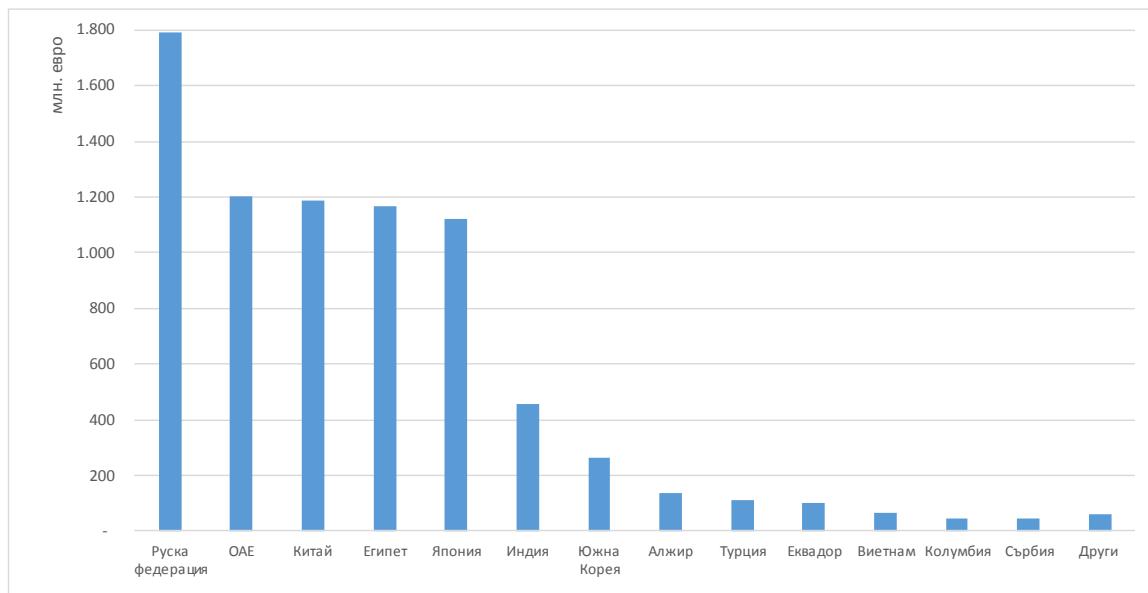
На фигура 8 са показани третите държави, в които пречките са успешно преодолени. Египет е на първо място с три отстранени през 2018 г. пречки, следван от Бразилия, Турция, Аржентина, Китай, Южна Корея, Индия, Алжир и Русия (по две пречки за всяка). През 2018 г. успешно бяха отстранени шестнадесет допълнителни пречки пред търговията, с които се сблъскваха европейските дружества в шестнадесет други трети държави.

Фигура 8: Географска разбивка на отстранените през 2018 г. пречки (*- държавите от Г20)

Въз основа на стойността на търговията, засегната от отстранените пречки (таблица III), най-съществени бяха пречките, отстранени в Русия, съответстващи на дял от 23 % от всички засегнати търговски потоци, следвана от Обединените арабски емирства (16 %) и Китай (15 %). В държавите на Южното Средиземноморие (Египет и Алжир) търговските потоци, засегнати от отстранени пречки са 18 %.

Таблица III Търговски потоци на ЕС-28, засегнати от отстранените през 2018 г. пречки, по партньорски държави (млрд.евро)²⁷

2. Пречки, отстранени през 2018 г., по видове мерки

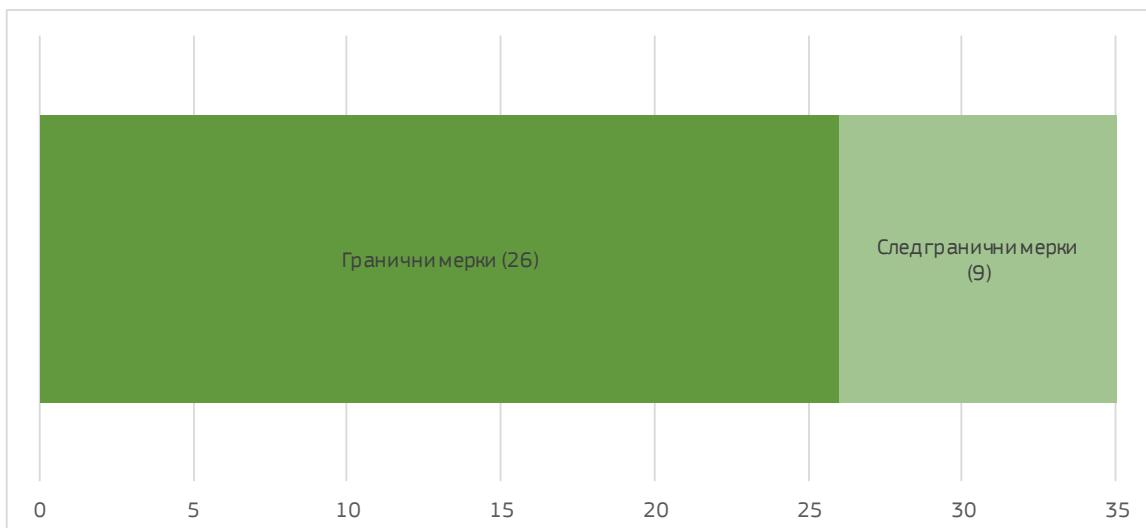
Усилията в рамките на нашето Партньорство за достъпа до пазара допринесоха по-съществено за отстраняването на гранични мерки (26) в сравнение със следграничните ограничения (9). Това отговаря и на констатациите за миналата година, когато бяха разрешени 34 гранични и единадесет следгранични мерки.

Почти една трета от граничните мерки, които бяха отстранени през 2018 г., са свързани със санитарни и фитосанитарни въпроси в сектора на селското стопанство и рибарството.

Другите отстранени пречки засягаха предприятията на ЕС под формата на мита, митнически административни процедури, експортни такси или забрани за износ. И накрая, през 2018 г. успешно беше отстранена една пречка пред търговията с услуги.

При деветте следгранични мерки успех бе постигнат в областта на стандартите и техническите пречки пред търговията, както и на свързаните с търговията мерки за данъчно облагане.

²⁷ „Други“ включва следните партньорски държави: Ангола, Аржентина, Бразилия, Колумбия, Малайзия, Тайланд, Уругвай и Чили.

Фигура 9: Разбивка на отстранените през 2018 г. пречки, по видове (брой мерки)

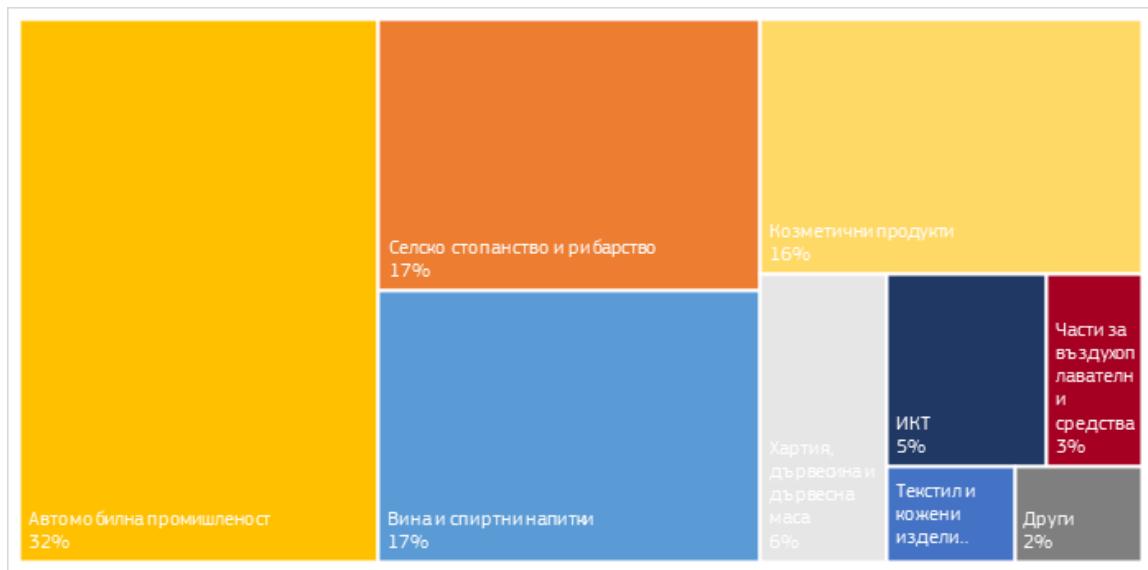
3. Пречки, отстранени през 2018 г., по сектори

На фигура 10 е представен преглед на броя на пречките, отстранени в различни сфери на стопанската дейност. С най-голям брой отстранени мерки (10) се нареджа секторът на селското стопанство и рибарството, следван автомобилния сектор с пет премахнати пречки. В секторите текстилни и кожени изделия, както и вина и спиртни напитки се отчитат по четири отстранени пречки. Премахнати бяха общо осем пречки, които бяха или изцяло хоризонтални (4) или засягаха различни отрасли (4). И накрая, бяха отстранени индивидуални пречки в секторите на козметичните и минералните продукти, заедно с частично отстранени пречки, свързани съответно с части за летателни апарати и със сектора на ИКТ.

Фигура 10: Разбивка на отстранените през 2018 г. пречки, регистрирани в БДДП, по сектори (брой мерки)

На фигура 11 въз основа на изчисленията на засегнатите търговски потоци се предоставя информация за икономическата тежест на отстранените пречки в различните сектори, като се подчертава, че тяхното отстраняване през 2018 г. може да окаже положително въздействие върху износа на ЕС преди всичко в *автомобилния* сектор, който съответства на 32 % от всички потенциално засегнати търговски потоци. Секторите на *козметичните продукти* (16 %) и на *вината и спиртните напитки* (17 %) също извлякоха значителна полза от отстраняването на пречките. Като цяло на *промишлените сектори* се падат 83 % от икономическата значимост на отстранените пречки, докато на *селското стопанство и рибарството* — 17 %.

Фигура 11: Търговски потоци на ЕС-28, засегнати от отстранените през 2018 г. пречки, по сектори (процент на засегнати търговски потоци)²⁸

B. КАЧЕСТВЕН АНАЛИЗ НА ПРЕЧКИТЕ, ОТСТРАНЕНИ ПРЕЗ 2018 г.

В настоящата глава се предоставя по-задълбочен анализ на избран брой пречки, отстранени в рамките на подобреното Партийорство за достъпа до пазара. За разлика от миналата година, когато в центъра на този качествен анализ бяха партньорите с най-голям брой отстранени пречки²⁹, тук сме се съсредоточили върху държавите с най-значителни търговски потоци, потенциално засегнати от премахнатите мерки. В резултат на това ще направим анализ на ефективността на ЕС по отношение на отстраняването на пречки в следните партньорски държави: Русия, Китай, Обединени арабски емирства, Египет, Япония, Индия и Южна Корея. Тези седем партньора съставляват 93 % от търговските потоци, потенциално засегнати от отстранените през 2018 г. пречки.

1. Русия

Както бе пояснено в глава I, тенденциите от гледна точка на достъпа до пазара като цяло са отрицателни в Русия, тъй като износителите от ЕС се сблъскват с 34 пречки, втория най-

²⁸ „Други“ включва следните сектори на стопанската дейност: керамика и стъкло, електроника; минерални продукти; пластмаси, благородни метали.

²⁹ Тази година най-големият брой отстранени или частично отстранени пречки (най-малко две) бяха регистрирани при девет търговски партньори: Алжир, Аржентина, Бразилия, Египет, Индия, Китай, Русия, Турция и Южна Корея.

голям брой пречки в държава, която продължава да следва политика, насочена към заместване на вноса, чрез широк набор от средства. Така например пречки, съобщени през предходни години, като ограничения за корабоплаването в Арктика и квоти за износ на брезови трупи, започнаха да оказват реално въздействие върху операторите от ЕС през 2018 г. Освен това следва да се отбележи и допълнителната неблагоприятна промяна в съществуваща пречка, касаеща изискванията за етикетирането, която беше разширена още повече и обхваща и други продукти, например в областта на електрониката.

Въпреки че няколко мерки пораждат съмнение от гледна точка на тяхното съответствие с международните ангажименти на Русия, като ЕС използва съответните форуми, за да ги оспори, те не се оказаха ефективни за повишаване на конкурентоспособността на Русия и способността ѝ да привлече чуждестранни инвестиции. Точно обратното, наред с други фактори, те допринесоха за възпирането на ръста на търговския обмен между ЕС и Русия.

В тази трудна търговска среда ЕС използва най-решителните инструменти, с които разполага, и постигна значителни резултати през 2018 г. чрез гарантиране на правилното прилагане в Русия на две решения на СТО, които засягаха износ на ЕС от порядъка на 1,8 млрд. евро. Това съответства на 23 % от износа на ЕС, засегнат от всичките 35 мерки, отстранени през 2018 г.

В един от тези случаи става дума за пречка, която засяга различни отрасли и за която Русия изцяло приложи решението на СТО по свързан с мита спор (DS485). Освен това въз основа на констатациите на съдебните заседатели по DS485 през 2017 г. срещу Русия беше заведен втори иск във връзка с мита (допълнителни тарифни линии от интерес за ЕС). След двустранни обсъждания с Русия в края на 2017 г. и в началото на 2018 г. не се наложи да се даде ход на спора, тъй като Русия изцяло премахна несъответствията по отношение на въпросните тарифни линии. Това е добър пример, в който съгласуваните усилия на Комисията доведоха до конкретни резултати, без да е необходимо действително да се прибягва до процедурата за съдебни спорове на СТО.

По подобен начин спорът, заведен от ЕС във връзка с автомобилния сектор по отношение на антидъмпинговите мерки върху леките търговски превозни средства (DS479) от Германия и Италия, доведе до положителен резултат, като мерките, които изтичаха в средата на 2018 г., не бяха подновени.

2. Китай

Както бе подчертано в глава I, Китай стана търговският партньор, който в най-голяма степен ограничава търговията с ЕС, с общо 37 съществуващи пречки и 14 пречки, въведени от 2017 г. насам. Беше постигнат обаче напредък, който, макар и частичен, показва, че стратегията на ЕС за премахване на пречките води до резултати дори и в най-трудните условия. Такъв напредък беше постигнат в сферата на СФС с частичното премахване на две пречки и по-нататъшно подобреие по друг дългогодишен проблем. Двете частично отстранени пречки в сектора на селското стопанство и рибарството съответстват на общо 15 % от целия износ на ЕС, засегнат от отстранените мерки през 2018 г.

Първо, макар че търсеното на сирене от Китай се очаква да нарасне, китайските стандарти в млекопреработвателната индустрия не са приведени в съответствие с международните стандарти, което създава необоснована пречка пред търговията за износителите от ЕС. След като този въпрос бе поставян от ЕС на различни двустранни срещи, Китай реши да не прилага тези стандарти за продукти, които се внасят вече от години (традиционнни продукти). Освен това Китай съобщи, че ще започне преразглеждане на своите стандарти за сирене в по-общ план, което ЕС приветства. Въпреки че основният въпрос все още не е решен и стандартът за безопасност на храните трябва да бъде преразгледан, за да се разрешат изцяло опасенията на ЕС, въздействието върху търговията вече беше овладяно в резултат на намереното решение за традиционните продукти и може да окаже положително въздействие върху износ на ЕС, възлизаш на 1,2 млрд. евро.

Второ, в началото на 2012 г. Китай предприе временна ограничителна мярка за търговията, касаеща вноса на сперма и ембриони от животни от семейство „Bovidae“, сперма и ембриони от кочове, които се произвеждат след 1 юни 2011 г. от няколко държави — членки на ЕС. ЕС отправи две покани към китайски експерти да посетят Европа, като ветеринарни институти и изследователски центрове на няколко държави — членки на ЕС, бяха посетени от китайски учени. В резултат на това Китай обяви вдигането на търговските ограничения върху износа на генетичен материал от животни от семейство „Bovidae“ и от кочове за няколко държави членки.

И накрая, трябва да се отбележи, че във връзка с частичното отстраняване на пречка, която бе съобщена в минологодишното издание на доклада, беше постигнат допълнителен напредък по отношение на забраната за внос на продукти от животни от семейство „Bovidae“ и говеждо месо от ЕС, като на Ирландия и Нидерландия вече е предоставен достъп до пазара. Тъй като процесът за други държави членки все още не е завършен, Комисията ще продължи да поставя този въпрос при всеки възможен случай.

3. Обединени арабски емирства

Обединените арабски емирства (ОАЕ) са важен търговски партньор. По тази причина Комисията положи големи усилия и през 2018 г. отстрани важна пречка пред достъпа до пазара в сектора на *коизметичните продукти* — мярка, която съответства на дял от 16 % от износа на ЕС, засегнат от всички отстранени мерки през 2018 г.

Тази пречка касаеше нови изисквания за етикетирането, с които се предвиждаше забрана за използването на стикер върху оригиналната опаковка, като изискваше задължително отпечатване на логото върху всички козметични опаковки до края на 2018 г. Според мярката дружествата бяха задължени да създадат специален дизайн само за пазара на ОАЕ. Комисията се обърна към ОАЕ чрез информационния център за ТПТ в рамките на СТО, като предприятията от ЕС и делегацията на ЕС изразиха загрижеността си пред Министерство на икономиката и органа по стандартизация и метрология на ОАЕ (ESMA). В резултат на това на среща с делегацията на ЕС от ЕОЦКП бе потвърдено, че секторът на козметичните продукти вече е изцяло освободен от това изискване преди влизането му в

сила, което позволи на дружествата от ЕС да продължат да изнасят за пазара на ОАЕ и оказа положително въздействие върху износ от ЕС, възлизащ на 1,2 млрд. евро.

4. Египет

Търговските отношения между ЕС и Египет се основават на Споразумение за асоцииране. На Египет се падат общо осем пречки — по една нова пречка за 2017 г. и 2018 г. наред с няколко стари проблема, което изглежда потвърждава тенденциите за нови протекционистки мерки в региона на Южното Средиземноморие, констатирани в миналогодишния доклад. На фона на тази проблемна тенденция Стратегията на ЕС за достъпа до пазара спомогна и за отстраняването през 2018 г. на една пречка в *автомобилния сектор* и две пречки в *сектора на текстилните и кожени изделия*. Отстраняването на тези пречки засягаше износ от ЕС, възлизащ на 1,2 млрд. евро.

Що се отнася до *автомобилния сектор*, след диалог и обмен на мнения на високо равнище Египет изцяло премахна митата върху автомобили с произход от ЕС, като по този начин постигна съответствие с графика за премахване на митата, договорен в споразумението за асоцииране. Това може да има положително въздействие върху износ на ЕС от порядъка на 1,1 млрд. евро.

Освен това в *сектора на текстилните и кожени изделия* се наблюдаваше непропорционално ограничение на търговията с текстилни продукти поради задължителни изисквания за етикетирането, което доведе до временна и скъпо струваща операция за производителите, предвид факта, че това трябваше да се направи ръчно. Формата на етикетирането и вида на информацията върху етикета в крайна сметка бяха облекчени след обсъждания на двустранна основа с ЕС.

И накрая, друг дългогодишен проблем в *сектора на текстилните и кожени изделия*, свързан с обработката на смесени фактури от египетските митнически власти, съдържащи преференциални и непреференциални стоки, най-накрая беше решен през 2018 г., след като многократно бе поставян от ЕС пред египетските власти.

5. Япония

По настоящем търговските отношения между ЕС и Япония се основават на Споразумението за икономическо партньорство, което влезе в сила на 1 февруари 2019 г. Успоредно с това успешно беше отстранена пречка в *сектора на вината и спиртните напитки*.

През 2018 г. Министерството на здравеопазването, труда и социалните грижи на Япония разгледа възможността за заличаване на някои добавки за хrани и напитки от списъка на разрешените добавки в Япония. Ако тези добавки бъдат заличени, много дружества от ЕС в *сектора на вината и спиртните напитки* ще бъдат неблагоприятно засегнати. Комисията изпрати писмо до компетентните органи в Япония (април 2018 г.) и предостави коментари по списъка с добавки, предвидени за заличаване (септември 2018 г.). Япония прие представените коментари и в резултат на това няма да бъде заличена нито една от

добавките, установени като използвани от производителите от ЕС. Това може да подпомогне износ от ЕС в порядъка на 1,1 млрд. евро.

6. Индия

През 2018 г. продължава тенденцията на протекционизъм в Индия, както е описано в раздел II. Въпреки тези неблагоприятни условия Стратегията за достъпа до пазара също даде някои положителни резултати. Една пречка в *сектора на ИКТ* и една пречка в *сектора на текстилните и кожените изделия* бяха частично отстранени, което съответства на 6 % от целия износ на ЕС, засегнат от отстранените мерки през 2018 г. (457 млн. евро).

Индийските власти изискваха задължителни ветеринарни сертификати при внос на кожени стоки. Вследствие на това вносьт на крайни продукти, които нямат вече характеристиките на сиров животински продукт, продължава да бъде обект на санитарни изисквания. В съответствие с международните стандарти на *Световната организация за здравеопазване на животните* (OIE) и Споразумението за санитарните и фитосанитарните мерки на СТО обаче такива изисквания следва да се прилагат само за сирови животински продукти или в противен случай следва да бъдат научно обосновани от Индия. В резултат на усилията на ЕС при поставянето на този проблем пред съответните власти в Индия тази пречка беше отстранена за избрани крайни продукти чрез приемането на нова нотификация от Индия. Независимо от този частичен успех ЕС ще продължи усилията си до пълното решаване на въпроса.

Що се отнася до сектора на ИКТ, Индия остава труден партньор поради различните ограничения, които възпрепятстват достъпа до пазара за дружества от ЕС, като непрекъснато увеличаване на митата (както е споменато в глава II), задължително изпитване и лицензиране³⁰, както и изисквания за задължителна регистрация и етикетиране. Въпреки това частично беше отстранена една пречка, отнасяща се до използваното телекомуникационно оборудване, след като Индия значително облекчи нормите за изнесени стоки, които трябва да бъдат внесени обратно за ремонт. Съгласно нотификацията на Централния съвет по косвени данъци и мита (CBIC) тези стоки могат да бъдат внесени безмитно, при условие че ще бъдат обратно изнесени след ремонт. Изнесените електронни стоки вече могат да се внасят обратно за ремонт в рамките на седем години от техния износ (по-рано — три години) и трябва да бъдат изнесени обратно в рамките на една година от вноса им (по-рано — шест месеца). Ако операторите в ЕС продължават да срещат трудности въпреки тези положителни стъпки, Комисията е готова да продължи с решаването на този въпрос съвместно с Индия.

7. Южна Корея

³⁰ Прилагането на тази мярка за телекомуникационно оборудване е допълнително удължено до 1 Август 2019 г.

Търговските отношения между ЕС и Южна Корея се основават на Споразумение за свободна търговия (CCT) между ЕС и Южна Корея, което се прилага временно от юли 2011 г., а официално беше ратифицирано през декември 2015 г. Въпреки че в Южна Корея остават седемнадесет пречки, една бе успешно отстранена в *автомобилния сектор* и една частично в сектора за *части за въздухоплавателни средства*.

Що се отнася до *автомобилния сектор*, според изискванията на Южна Корея пътният просвет на ненатоварено превозно средство трябва да бъде по-голям от 12 см. Тъй като в ЕС не действа еквивалентна разпоредба, защото това се смята за остатял критерий за безопасност, навлизането на пазара за конкретни категории превозни средства (спорти превозни средства) е затруднено. След намеса на делегацията на ЕС Южна Корея реши да измени мярката, за да отразява изискванията на ЕС. Съответно стойността за пътния просвет бе изменена от 12 см на 10 см и някои спортни превозни средства вече могат да бъдат предлагани на пазара в Южна Корея, без да е необходимо да се правят скъпи адаптации в това отношение. ЕС ще продължи да използва всички възможности за справяне с останалите пречки в Южна Корея, засягащи автомобилния сектор, като например, сертифицирането на части за автомобили, влекачи за камиони или тромави митнически и административни процедури.

Тъй като в CCT няма разпоредби за освобождаване от мита на ремонтирани стоки при обратното им влизане в Южна Корея след ремонт в ЕС, някои стоки, напр. *части за въздухоплавателни средства*, ремонтирани в ЕС, могат да подлежат на облагане с мита (от 3 % до 8 %) при обратното им влизане в Южна Корея. През 2016 г., след честите намеси на Комисията, Южна Корея удължи освобождаването от мита на тези продукти до края на 2018 г., след което беше предвидено срокът за освобождаването да изтече. След различни интервенции през 2018 г. от страна на делегацията на ЕС и обсъждане в Комитета по търговия със стоки и в Митническия комитет на CCT ЕС—Корея, парламентът взе решение за допълнително удължаване на освобождаването от мита за ремонтирани части за въздухоплавателни средства за още три години — до 31 декември 2021 г. ЕС ще продължи да търси трайно решение по този въпрос, независимо от това благоприятно временно решение.

Г. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОТСТРАНЕНИТЕ ПРЕЧКИ

В предходните глави на настоящия доклад анализирахме търговските потоци, които са свързани с отстранените през 2018 г. пречки. Методологията се основава на двустранни данни за износа на ЕС за съответните тарифни кодове на Хармонизираната система (ХС) и с нея се прави количествена оценка на търговията, която се осъществява въпреки пречката.

В допълнение към това от миналата година в този доклад се включва прецизен анализ въз основа на иконометричен модел, с който може да се оцени доколко търговските потоци с партньорските държави, които са наложили пречка, са се променили след премахването

ѝ. Във връзка с това беше използван регресионен анализ за количествено оценяване на въздействието от премахването на пречките за износа от ЕС.³¹

Тъй като се съсредоточихме само върху напълно отстранените пречки и тъй като анализът не обхваща по-сложни хоризонтални пречки, които засягат например инвестиции или права върху интелектуална собственост, е възможно от резултата от този иконометричен анализ да не става ясно пълното въздействие на стратегията за достъпа до пазара. Анализирахме последиците от този намален набор от пречки, отстранени в периода от 2014 г. до 2017 г.³²

Резултатите показват, че отстраняването на тази подгрупа пречки генерира осезаеми ползи за износителите от ЕС. Предварителните оценки посочват средно увеличение на търговията от около 57 % след отстраняване на пречките. Това означава, че в стойностно изражение отстраняването на тези пречки е генерирало 6,1 млрд. евро допълнителен износ за нашите дружества през 2018 г. Това означава ползи от същия порядък като при много от нашите търговски споразумения. Например те са по-големи от комбинираното въздействие на нашите споразумения с Колумбия и Перу.

Резултатът от миналогодишния анализ, при който беше използвана същата методология, беше 4,8 млрд. евро.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В настоящия доклад се прави подробен преглед на пряко засягащите предприятията в ЕС пречки пред търговията и инвестициите, съобщавани и решавани в рамките на подобреното Партийорство на ЕС за достъпа до пазара между Комисията, държавите членки и европейските предприятия.

През 2018 г. на Комисията бяха съобщени 45 нови пречки, с което общият им брой достигна рекордните 425 мерки, ограничаващи търговията. За първи път Китай излиза напред като държавата с най-голям брой регистрирани пречки (37) за нашите дружества, следван от Русия (34), Индия (25), Индонезия (25) и Съединените щати (23).

По отношение на 45-те нови пречки, съобщени през 2018 г., Китай, Съединените щати, Индия и Алжир са на първите места както по отношение на новите пречки, регистрирани през 2018 г. (18), така и по отношение на мащаба на потенциалното им въздействие върху търговските потоци (41,8 млрд. евро) – 81 % от всички търговски потоци. Що се отнася до отделните региони, Азия и Южното Средиземноморие са въвели през 2018 г. най-голям

³¹ И по-конкретно, възприехме методологията „разлика в разликата“ и анализирахме въздействието върху търговските потоци между ЕС и държавите, които са наложили пречки за конкретни продукти.

³² В анализа не е обхванат броят на пречките, отстранени през 2018 г., тъй като е необходима най-малко една пълна година от данни след премахване на пречката, за да се установи въздействието върху търговията.

брой нови мерки, ограничаващи търговията, прилагайки 26 нови пречки и затвърждавайки неблагоприятната тенденция от 2017 г.

Повечето мерки за конкретни сектори са насочени към секторите на виното и спиртните напитки, селското стопанство и рибарството, козметичните продукти и автомобилния отрасъл. Що се касае до вероятното им въздействие, изпъкват пречките в промишлените сектори, напр. ИКТ, благородни метали и желязо, стомана и цветни метали, които заедно съставляват 73 % от засегнатия износ или общо 51,4 млрд. евро (повече от двойно от миналата година: 23,1 млрд. евро).

Това потвърждава, че протекционизъмът е във възход и че търговските пречки все повече засягат заинтересованите страни в ЕС. В отговор ЕС изведе като свой приоритет изпълнението и прилагането на търговската си политика. Действително, Комисията заздрави стратегията на ЕС за достъпа до пазара, като подобри координацията между институциите на ЕС и заинтересованите страни, подреди по-целесъобразно пречките по приоритети, подобри комуникацията и повиши осведомеността (например чрез инициативата „Дни на достъпа до пазара“). ЕС не само продължава да използва в пълна степен широкия си набор от инструменти за ефективно справяне с търговските пречки, но още повече ги разшири — от многострани и двустранни действия по уреждане на спорове до амбициозна програма за търговски преговори, прилагане на ССТ, дипломатически демарши, както и стартирането на обща инициатива за европейска икономическа дипломация.

Общийят брой отстранени пречки по време на мандата на сегашния състав на Комисията достигна 123 с 23 отстранени пречки през 2015 г., 20 премахнати пречки през 2016 г., рекорден брой от 45 успешно разрешени пречки през 2017 г. и още 35 отстранени пречки през 2018 г. Тези сериозни постижения по отношение на изпълнението са израз на решителните действия на ЕС в отговор на световната търговска среда, която е ориентирана в по-голяма степен към отделни сделки.

Отстраняването на 35 пречки през 2018 г. подпомогна най-вече осем различни сектора на стопанска дейност — селско стопанство и рибарство, автомобилен сектор, текстилни и кожени изделия, вино и спиртни напитки, козметични продукти, минерални продукти, части за въздухоплавателни средства и ИКТ, наред с други сектори. По отношение на засегнатата търговия 17 % от потенциалните ползи са свързани със селското стопанство и рибарството, а 83 % — с промишлените сектори, сред които най-големи ползи извлякоха автомобилният сектор (32 %), козметичните продукти (16 %) и виното и спиртните напитки (17 %). Като цяло, нашето Партийорство за достъпа до пазара може да засяга благоприятно износ на ЕС-28 от порядъка на 7,8 млрд. евро.

От миналата година тези доклади съдържат и прецизен регресионен анализ за по-точно количествено оценяване на реалното въздействие от премахването на пречките върху износа на ЕС. Предварителните оценки сочат, че премахването на пречките за периода 2014—2017 г. е довело до генериране на допълнителен износ за най-малко 6,1 млрд. евро за нашите дружества през 2018 г. Това означава ползи от същия порядък като при много от нашите търговски споразумения. Резултатът от миналогодишния анализ, при който беше използвана същата методология, беше 4,8 млрд. евро.

Това показва, че с нарастването на протекционизма извън Съюза нарастват и нашите усилия за намаляване на пречките. Прилагането и изпълнението са по-важни от всякога за създаване на растеж, работни места и конкурентоспособност в полза на нашите дружества и граждани.

В тясно сътрудничество с държавите членки и заинтересованите лица Комисията остава твърдо решена да укрепва допълнително Партньорството за достъпа до пазара за ефективно справяне с пречките и увеличаване на възможностите за операторите от ЕС в цял свят.